

**Posudek oponenta
diplomové práce Miloše Studenovského
„Euthanasie a trestní právo“**

Předložená diplomová práce obsahuje 56 stran textu a je přehledně a logicky členěna do úvodu, dvanácti kapitol a závěru. Vnější úprava práce je velmi pěkná. Okruh použité literatury je s ohledem na zvolené téma přiměřený. Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky na ni kladené.

Předně třeba konstatovat, že diplomant si zvolil téma nesporně aktuální, současně však velmi obtížné, vyvolávající v odborné i laické veřejnosti kontroverzní diskuse.

Po stručném úvodu, ve kterém diplomant charakterizuje zaměření své práce, se v dalších kapitolách věnuje pojmu euthanasie, její klasifikaci a vývoji názorů na euthanasii. Důvodné je upozornění na nevyhraněnost samotného pojmu. Velmi přehledně je zpracován vývoj názorů na euthanasii a klasifikace základních forem (typů) euthanasie.

Následující kapitoly práce se na podkladě použité literatury zabývají právní reglementací euthanasie (jejích typů) ve vybraných zahraničních právních úpravách. Výklad zde podaný je přehledný a ilustrativní. Zajímavá je krátká kapitola věnovaná euthanasii ve světle tzv. Hippokratovy přísahy.

Další kapitoly práce jsou věnovány euthanasii z pohledu českého právního řádu. Diplomant zde důvodně nejprve analyzuje ústavní pořádek ČR, zejména příslušná ustanovení Listiny. Dovozuje, že při splnění zákonných podmínek není euthanasie a priori vyloučena. Pečlivě je zpracován rozbor trestněprávních aspektů euthanasie. Souhlasit lze s názorem, že právo pacienta odmítnout léčbu je silnějším imperativem, než povinnost lékaře léčit. Souhlasit lze rovněž s názorem diplomanta na problematičnost prohlášení, označovaného jako „living will“, resp. na právní relevanci souhlasu uděleného zástupcem pacienta. Diplomant zde správně zmiňuje i možnost využití institutu krajní nouze. Patrně však jeho užití přichází v úvahu nejen u nepřímé aktivní euthanasie, ale též v některých případech aktivní euthanasie přímé, byť by to byly zajisté situace mimořádné. Je rovněž otázkou, zda s ohledem na typový stupeň nebezpečnosti vraždy (při nedostatku výslovné právní úpravy) by vůbec mohl stupeň nebezpečnosti činu, záležejícího v úmyslném usmrcení v rámci euthanasie, klesnout na úroveň stupně nepatrného nebo menšího, s čímž jsou spojeny možnosti příznivějšího právního posouzení.

V poslední kapitole své práce se diplomant záslužně, byť z pochopitelných důvodů jen stručně, dotkl související problematiky tzv. disthansie, která je mimořádně složitá a problematická.

V závěru své práce se diplomant věnuje institutu euthanasie z pohledu rekodifikace trestního práva hmotného a z pohledu připravovaného zákona o euthanasii. Dále shrnuje poznatky, ke kterým ve své práci dospěl a uvádí i některé náměty de lege lata i de lege ferenda. Plně lze souhlasit s kritikou současného právního stavu. Pochybnosti vyvolává funkčnost privilegované skutkové podstaty, neboť jakékoliv (byť mírné) odsouzení může znamenat konec profesní a sociální kariéry pachatele. Souhlasit lze s požadavkem na výslovnou a pokud možno komplexní právní úpravu euthanasie v českém právním řádu.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit jako zdařilou. Autor prokázal velmi dobrou znalost zvolené problematiky a jejích širších souvislostí, jakož i přehled a schopnost orientace v této složité problematice a schopnost samostatného kritického přístupu ke zkoumaným otázkám. Předložená diplomová práce po formální i po obsahové stránce splňuje požadavky na ni kladené a je způsobilým podkladem pro ústní obhajobu.

Při ústní obhajobě své práce by diplomant mohl vyjádřit svůj názor na otázku, zda si lze představit případy, kdy k přímé aktivní euthanasii by došlo za splnění podmínek a mezi krajní nouze.

~~Předběžná klasifikace:~~

V Praze dne 16.10.2008

JUDr. Rudolf Vokoun, CSc.
oponent diplomové práce